

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA**

Nacrt

**PRIJEDLOG ZAKONA O AKADEMSKIM I STRUČNIM NAZIVIMA I
AKADEMSKOM STUPNJU S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, kolovoz 2007.

PRIJEDLOG ZAKONA O AKADEMSKIM I STRUČNIM NAZIVIMA I AKADEMSKOM STUPNJU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Stručne nazive i akademske stupnjeve u Republici Hrvatskoj propisuje Zakon o stručnim nazivima i akademskim stupnjevima (Narodne novine br. 128/99., 35/00. i 120/03.).

Od dana stupanja na snagu navedenog Zakona, Republika Hrvatska uskladila je propise iz područja visokog obrazovanja s europskim standardima koji proizlaze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Republike Hrvatske Europskoj Uniji, iz odredbi Bolonjske deklaracije, kojoj je Republika Hrvatska pristupila 2001. godine, te Konvencije o priznavanju visokoškolskih kvalifikacija na području Europe (Lisabonska konvencija).

Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ br. 123/03, 105/04, 174/04 i 46/07), važeći Zakon iz područja znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja, propisao je drukčije akademske i stručne nazive i akademski stupanj koji se stječu završetkom studija od onih koje propisuje Zakon o stručnim nazivima i akademskim stupnjevima. Valja napomenuti da je Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, usklađujući odredbe o studiju s odredbama Bolonjske deklaracije, propisao i drukčije vrste, strukture i trajanje studija u odnosu na one koje su bile na snazi u trenutku donošenja Zakona o stručnim nazivima i akademskim stupnjevima.

Tako je Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju propisano da se visoko obrazovanje provodi kroz sveučilišne i stručne studije. Sveučilišno obrazovanje obuhvaća tri razine studija (preddiplomski studij, diplomski studij i poslijediplomski studij). Preddiplomski sveučilišni studij, u pravilu traje tri do četiri godine, završetkom kojega se stječe akademski naziv prvostupnik/prvostupnica (*baccalaureus/baccalaurea*) uz naznaku struke, ako posebnim zakonom nije određeno drukčije. Diplomski sveučilišni studij u pravilu traju jednu do dvije godine, čijim završetkom se stječu akademski nazivi magistar, odnosno magistra (mag.) struke u skladu s posebnim zakonom, a za sveučilišne medicinske programe doktor (dr.) struke. Poslijediplomski sveučilišni studij traje u pravilu tri godine. Ispunjenjem svih propisanih uvjeta i javnom obranom doktorskog rada, stječe se akademski stupanj doktora znanosti (dr. sc.), odnosno doktora umjetnosti (dr. art.). Poslijediplomski specijalistički studij koji se izvodi na sveučilištu traje od jednu do dvije godine, završetkom kojega se stječe zvanje specijalista određenog područja (spec.), u skladu s posebnim zakonom.

Stručni studiji izvode se na veleučilištima i visokim školama te traju od dvije do tri godine, iznimno četiri godine, a završetkom kojih se stječe stručni naziv stručni/a prvostupnik/prvostupnica (*baccalaureus/baccalaurea*) uz naznaku struke, u skladu s posebnim zakonom. Specijalistički diplomski stručni studij traje jednu do dvije godine i njime se stječe zvanje specijalista određene struke (spec.).

U većini država Europske Unije propisani su akademski i stručni nazivi i akademski stupnjevi na identičan način kakav se predlaže ovim Zakonom.

U nastavku se navode primjeri akademskih i stručnih naziva i akademskih stupnjeva kako su uređeni u pojedinim državama Europske Unije (Austrija, Češka, Nizozemska, Velika Britanija).

AUSTRIJA

Osobe koje na studiju steknu najmanje 180 kreditnih bodova (studij koji traje tri godine) stječu zvanje *bakkalaureus/a* određene struke, skraćeno *Bakk.* određene struke. Na stručnim studijima Bakkalaureus (Baakkalaurea (FH), skraćeno Bakk (FH). Stjecanjem dodatnih najmanje 120 kreditnih bodova stječe se naziv *magistar/ra* struke ili skraćeno *Mag.* struke, osim u tehničkim znanostima gdje se stječe naziv *Diplom-Ingenieur*, skraćeno *Dipl.-Ing.*

Završetkom doktorskog studija, stjecanjem najmanje 240 kreditnih bodova, stječe se akademski naziv doktor znanosti ili skraćeno *PhD.*

ČEŠKA

Završetkom studija u trajanju od 3 do 4 godine, polaganjem završnog ispita i u pravilu obranom rada, stječe se zvanje bakalar, skraćeno *Bc.*, a u području umjetnosti *bakalar umeni*, skraćeno *BcA.*

Završetkom dodatnog studija u trajanju od 2 do 3 godine stječe se zvanje *magistr*, skraćeno *Mgr.*, u području umjetnosti *magistr umeni*, skraćeno *MgA*, u području Biomedicine doktor medicine, skraćeno *MUDr.*, doktor veterinarske medicine, *MVDr.*, a u području tehničkih znanosti *Inženyr*, skraćeno *Ing.*, odnosno *Inženyr architekt*, skraćeno *Ing. arch.*

Završetkom doktorskog poslijediplomskog studija u standardnom trajanju od 3 godine, polaganjem državnog doktorskog ispita i obranom disertacije, stječe se akademski naziv *Doktor*, skraćeno *PhD.*

NIZOZEMSKA

Završetkom trogodišnjeg ili četverogodišnjeg studija stječe se zvanje *Bachelor* uz naznaku predmeta ili stručnog područja, skraćeno *bc./ing.*, na sveučilištu *Bachelor of Arts*, *Bachelor of Science*, skraćeno *B.*

Završetkom druge razine studija stječe se zvanje *magistar (meester)* skraćeno *M.* Obranom disertacije stječe se akademsko zvanje *doktor znanosti*, skraćeno *dr.*

VELIKA BRITANIJA

Završetkom studija koji traju jednu do dvije godine stječe se stručni naziv „*FDA*“ (za umjetničke programe) ili „*FDS*“ (za stručne programe).

Završetkom prve razine studija stječe se zvanje *Bachelor of Science*, skraćeno *BSc.*, odnosno *Bachelor of Arts*, skraćeno *BA.*

Završetkom druge razine studija stječe se zvanje *Master of Arts*, skraćeno *MA*, odnosno *Master of Science*, skraćeno *MSc*, dok se za neka područja rabe drukčije kratice zvanja.

Poslije trogodišnjeg doktorskog studija stječe se akademsko zvanje doktor znanosti, skraćeno *PhD.*

Pitanja koja se uređuju ovim Zakonom

Ovim se Zakonom trebaju urediti sljedeća pitanja:

- stjecanje akademskog naziva završetkom preddiplomskog sveučilišnog studija, diplomskog sveučilišnog studija te poslijediplomskog specijalističkog studija,
- stjecanje akademskog stupnja završetkom poslijediplomskog sveučilišnog studija

- stjecanje stručnog naziva završetkom stručnog studija i specijalističkog diplomskog stručnog studija,
- korištenje akademskih i stručnih naziva i akademskog stupnja,
- kažnjavanje za prekršaj osoba koje postupaju protivno odredbama ovog Zakona
- prava osoba koje su završile studij te stekle stručne nazive i akademske stupnjeve prema ranije važećim propisima.

Ovaj Zakon usklađen je sa Zakonom o ravnopravnosti spolova (Narodne novine, br. 116/03) i Nacionalnom politikom za promicanje ravnopravnosti spolova 2006.-2010. (Narodne novine, br. 114/06).

Posljedice koje će proisteći donošenjem ovog Zakona

Donošenjem ovog Zakona uskladit će se stjecanje akademskih i stručnih naziva kakvi postoje u većini država Europske Unije.

Nadalje, otklonit će se kolizija između odredbi Zakona o stručnim nazivima i akademskim stupnjevima i odredbi Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Naime, Zakon o stručnim nazivima i akademskim stupnjevima stupio je na snagu za vrijeme dok je na snazi bio ranije važeći Zakon o visokim učilištima (Narodne novine, br. 96/93, 34/94, 21/95, 48/95, 29/96, 54/96, 59/96-pročišćeni tekst, 14/00, 26/00, 67/00, 94/00, 129/00 i 78/03). Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju na drukčiji je način uredio vrste i trajanje studija, a time i vrste akademskih i stručnih naziva i akademskih stupnjeva koje se stječu završetkom studija.

Prema članku 116. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ustrojavanje studija na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj mora se dovršiti i organizacija studija mora se početi provoditi prema odredbama navedenog Zakona najkasnije počevši od školske godine 2005./2006., od kada se obvezno uvodi i europski sustav prijenosa bodova - ECTS sustav.

Donošenjem ovog Zakona nužno je otkloniti sve navedene kolizije u pitanjima stjecanja akademskih i stručnih naziva. Također, osobito je potrebno ovim Zakonom uskladiti prava osoba koje su prema ranije važećim propisima stekle stručne nazive i akademske stupnjeve s onima koje će steći akademske i stručne nazive i akademske stupnjeve završetkom studija prema novim nastavnim planovima i programima, koji se izvode od akademske godine 2005./2006. sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora ("Narodne novine", br. 6/02 - pročišćeni tekst, 41/02, 91/03 i 58/04) i to u drugim osobito opravdanim državnim razlozima.

Predlagatelj smatra kako je ovaj Zakon potrebno donijeti po hitnom postupku radi otklanjanja kolizije u pitanjima stjecanja akademskih i stručnih naziva i akademskih stupnjeva.

Naime, Zakon o stručnim nazivima i akademskim stupnjevima stupio je na snagu za vrijeme dok je na snazi bio ranije važeći Zakon o visokim učilištima te je isti propisivao stjecanje stručnih naziva i akademskih stupnjeva sukladno vrstama studija koje je predviđao

Zakon o visokim učilištima. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koji je stupio na snagu 15. kolovoza 2003. godine, a koji je u odnosu na ovaj Zakon *lex generalis*, propisuje drukčije vrste, strukture i trajanje studija, a time i vrste akademskih i stručnih naziva i akademskih stupnjeva koje se stječu završetkom studija te propisuje donošenje posebnog zakona kojim se reguliraju akademski i stručni nazivi i akademski stupnjevi.

Prema članku 116. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ustrojavanje studija na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj mora se dovršiti i organizacija studija mora se početi provoditi prema odredbama navedenog Zakona *najkasnije počevši od školske godine 2005./2006.*, od kada se obvezno uvodi i europski sustav prijenosa bodova - ECTS sustav.

Budući da je organizacija studija sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju na nekim visokim učilištima započela i prije akademske godine 2005./2006. te budući da već prve generacije studenata završavaju neke od novoustrojenih studija, javlja se potreba hitnog donošenja ovog Zakona kao posebnog zakona kojim će se izbjeći pravna praznina u pitanjima stjecanja akademskih i stručnih naziva i akademskih stupnjeva.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O AKADEMSKIM I STRUČNIM NAZIVIMA I AKADEMSKOM STUPNJU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuju se akademski i stručni nazivi i akademski stupanj te njihovo stjecanje i korištenje.

Članak 2.

(1) Akademski naziv stječe osoba koja završi preddiplomski sveučilišni studij, diplomski sveučilišni studij i poslijediplomski specijalistički studij.

(2) Stručni naziv stječe osoba koja završi stručni studij i specijalistički diplomski stručni studij.

(3) Akademski stupanj stječe osoba koja završi poslijediplomski sveučilišni studij.

II. STJECANJE AKADEMSKIH NAZIVA I AKADEMSKOG STUPNJA

Članak 3.

(1) Završetkom preddiplomskog sveučilišnog studija koji u pravilu traje tri do četiri godine, čijim završetkom se stječe od 180 do 240 bodova u skladu s europskim sustavom prijenosa bodova (u daljnjem tekstu: ECTS bodova), osoba stječe akademski naziv sveučilišni prvostupnik (*baccalaureus*) odnosno sveučilišna prvostupnica (*baccalaurea*) uz naznaku struke (na primjer: sveučilišni/a prvostupnik/prvostupnica (*baccalaureus/baccalaurea*) arheologije, sveučilišni/a prvostupnik/prvostupnica (*baccalaureus/baccalaurea*) ekonomije, sveučilišni/a prvostupnik/prvostupnica (*baccalaureus/baccalaurea*) prava i slično).

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovog članka je univ. bacc. uz naznaku struke (na primjer: univ. bacc. arh., univ. bacc. oec., univ. bacc. iur. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(3) Iznimno od stavka 1. ovog članka, završetkom preddiplomskog sveučilišnog studija u znanstvenom području tehničkih znanosti, osoba stječe akademski naziv sveučilišni prvostupnik (*baccalaureus*) inženjer, odnosno sveučilišna prvostupnica (*baccalaurea*) inženjerka uz naznaku struke (na primjer: sveučilišni/a prvostupnik/prvostupnica (*baccalaureus/baccalaurea*) inženjer/inženjerka geodezije i slično).

(4) Kratica naziva iz stavka 3. ovog članka je univ. bacc. ing. uz naznaku struke (na primjer: univ. bacc. ing. geod. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Članak 4.

(1) Završetkom preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija, čijim završetkom se stječe najmanje 300 ECTS bodova, osoba stječe akademski naziv magistar, odnosno magistra uz naznaku struke (na primjer: magistar/magistra arheologije, magistar/magistra ekonomije, magistar/magistra prava i slično).

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovog članka je mag. uz naznaku struke (na primjer: mag. arh., mag. oec., mag. iur. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(3) Iznimno od stavka 1. ovog članka, završetkom preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija iz područja tehničkih znanosti, osoba stječe akademski naziv magistar inženjer odnosno magistra inženjerka uz naznaku struke (na primjer: magistar/magistra inženjer/inženjerka geodezije i slično).

(4) Kratica naziva iz stavka 3. ovog članka je mag. ing. uz naznaku struke (na primjer: mag. ing. geod. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(5) Iznimno od stavka 1. ovog članka, završetkom diplomskog sveučilišnog studija medicine, stomatologije ili veterine osoba stječe akademski naziv doktor odnosno doktorica uz naznaku struke (na primjer: doktor/doktorica medicine i slično).

(6) Kratica naziva iz stavka 5. ovog članka je dr. uz naznaku struke (na primjer: dr. med. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Članak 5.

(1) Završetkom poslijediplomskog sveučilišnog studija koji traje u pravilu tri godine i čijim se završetkom stječe u pravilu 180 ECTS bodova, osoba stječe akademski stupanj doktor znanosti odnosno doktorica znanosti ili doktor umjetnosti odnosno doktorica umjetnosti uz naznaku znanstvenog odnosno umjetničkog polja i grane, sukladno propisu kojim se uređuju znanstvena i umjetnička područja, polja i grane.

(2) Kratica akademskog stupnja iz stavka 1. ovog članka je dr. sc. odnosno dr. art. i stavlja se ispred imena i prezimena osobe.

Članak 6.

(1) Završetkom poslijediplomskog specijalističkog studija u trajanju od jedne do dvije godine, čijim završetkom se stječe u pravilu 60 do 120 ECTS bodova, osoba stječe akademski naziv sveučilišni specijalist odnosno sveučilišna specijalistica uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa (na primjer: sveučilišni/a specijalist/specijalistica ekonomije, sveučilišni/a specijalist/specijalistica socijalne politike, sveučilišni/a specijalist/specijalistica financijske analize i slično), koji se može koristiti uz akademski naziv iz članka 4. ovog Zakona.

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovog članka je univ. spec. uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa (na primjer: univ. spec. oec., univ. spec. soc. polit., univ. spec. fin. anal. i slično), može se koristiti uz kraticu akademskog naziva iz članka 4. ovog Zakona (na primjer: mag. oec. univ. spec. oec., mag. oec. univ. spec. soc. polit.) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(3) Iznimno od stavka 1. ovog članka, završetkom poslijediplomskog specijalističkog studija u medicini, stomatologiji i veterini, osoba stječe naziv sveučilišni magistar odnosno sveučilišna magistra uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa koji se može koristiti uz akademski naziv iz članka 4. ovog Zakona.

(4) Kratica naziva iz stavka 3. ovog članka je univ. mag. uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa, može se koristiti uz kraticu akademskog naziva iz članka 4. ovog Zakona (na primjer: dr. med. univ. mag. epidem.) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Članak 7.

(1) Popis akademskih naziva i akademskih stupnjeva i njihovih kratica utvrđuje Rektorski zbor, sukladno ovom Zakonu, a isti se objavljuje u Narodnim novinama.

(2) Popis iz stavka 1. ovog članka Rektorski zbor je dužan dopuniti akademskim nazivima ili akademskim stupnjevima u roku od dva mjeseca od izdavanja dopusnice visokom učilištu za izvođenje studija.

III. STJECANJE STRUČNIH NAZIVA

Članak 8.

(1) Završetkom stručnog studija u trajanju kraćem od tri godine, čijim završetkom se stječe manje od 180 ECTS bodova, osoba stječe stručni naziv stručni pristupnik odnosno stručna pristupnica uz naznaku struke (na primjer: stručni/a pristupnik/pristupnica ekonomije, stručni/a pristupnik/pristupnica medicinske radiologije, stručni/a pristupnik/pristupnica politologije i slično).

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovog članka je pristup. uz naznaku struke (na primjer: pristup. oec., pristup. med. rad., pristup. polit. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Članak 9.

(1) Završetkom stručnog studija u trajanju od najmanje tri godine, čijim završetkom se stječe najmanje 180 ili više ECTS bodova, osoba stječe stručni naziv stručni prvostupnik (*baccalaureus*) odnosno stručna prvostupnica (*baccalaurea*) uz naznaku struke (na primjer: stručni/a prvostupnik/prvostupnica (*baccalaureus/baccalaurea*) ekonomije, stručni/a prvostupnik/prvostupnica (*baccalaureus/baccalaurea*) medicinske radiologije, stručni/a prvostupnik/prvostupnica (*baccalaureus/baccalaurea*) politologije i slično).

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovog članka je bacc. uz naznaku struke (na primjer: bacc. oec., bacc. med. rad., bacc. polit. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(3) Iznimno od stavka 1. ovog članka, završetkom stručnog studija u znanstvenom području tehničkih znanosti, osoba stječe stručni naziv stručni prvostupnik (*baccalaureus*) inženjer, odnosno stručna prvostupnica (*baccalaurea*) inženjerka uz naznaku struke (na primjer: stručni/a prvostupnik/prvostupnica (*baccalaureus/baccalaurea*) inženjer/inženjerka geodezije i slično).

(4) Kratica naziva iz stavka 3. ovog članka je bacc. ing. uz naznaku struke (na primjer: bacc. ing. geod. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Članak 10.

(1) Završetkom specijalističkog diplomskog stručnog studija koji traje jednu do dvije godine, čijim završetkom se stječe u pravilu 60 do 120 ECTS bodova, osoba stječe stručni naziv stručni specijalist odnosno stručna specijalistica uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa (na primjer: stručni/a specijalist/specijalistica politehnike i slično), koji se može koristiti uz naziv stečen na stručnom studiju ili preddiplomskom sveučilišnom studiju.

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovog članka je struč. spec. uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa (na primjer: struč. spec. politeh. i slično), može se koristiti uz kraticu naziva stečenog na stručnom studiju ili preddiplomskom sveučilišnom studiju i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(3) Iznimno od stavka 1. ovog članka, završetkom specijalističkog diplomskog stručnog studija u medicini, stomatologiji i veterini, osoba stječe stručni naziv diplomirani, odnosno diplomirana uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa (na primjer: diplomirana medicinska sestra, diplomirani medicinski tehničar i slično), koji se može koristiti uz naziv stečen na stručnom studiju ili preddiplomskom sveučilišnom studiju.

(4) Kratica naziva iz stavka 3. ovog članka je dipl. uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa (na primjer: dipl. ms., dipl. mt. i slično), može se koristiti uz kraticu naziva stečenog na stručnom studiju ili preddiplomskom sveučilišnom studiju i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Članak 11.

(1) Popis stručnih naziva i njihovih kratica zajednički utvrđuju Vijeće veleučilišta i visokih škola i Rektorski zbor, sukladno ovom Zakonu, a isti se objavljuje u Narodnim novinama.

(2) Popis iz stavka 1. ovog članka Vijeće veleučilišta i visokih škola i Rektorski zbor dužni su dopuniti stručnim nazivima u roku od dva mjeseca od izdavanja dopusnice visokom učilištu za izvođenje studija.

IV. KORIŠTENJE AKADEMSKIH I STRUČNIH NAZIVA I AKADEMSKOG STUPNJA

Članak 12.

(1) Akademski i stručni nazivi i akademski stupanj unose se u potvrdu, svjedodžbu odnosno diplomu o završenom studiju te u dopunsku ispravu o studiju.

(2) Akademski i stručni nazivi i akademski stupanj i njihove kratice na hrvatskom jeziku u potvrdi, svjedodžbi odnosno diplomi te u dopunskoj ispravi o studiju, koje se izdaju na stranom jeziku, prevode se u odgovarajuće nazive i njihove kratice koje su prihvaćene u odnosnom jeziku.

(3) Stečeni akademski i stručni nazivi i akademski stupanj koriste se sukladno potvrdi, svjedodžbi odnosno diplomi o završenom studiju.

V. PREKRŠAJNA ODREDBA

Članak 13.

(1) Novčanom kaznom od 300,00 kuna do 15.000,00 kuna kaznit će se, na način i u postupku propisanom Zakonom o prekršajima, fizička osoba koja upotrebljava akademski ili stručni naziv ili akademski stupanj i njegovu kraticu protivno odredbama ovog Zakona ili protivno popisima donesenim sukladno ovom Zakonu.

(2) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se, na način i u postupku propisanom Zakonom o prekršajima, pravna osoba koja postupa protivno odredbama ovog Zakona ili protivno popisima donesenim sukladno ovom Zakonu.

(3) Novčanom kaznom od 300,00 kuna do 30.000,00 kuna kaznit će se, na način i u postupku propisanom Zakonom o prekršajima, odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 2. ovog članka.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

(1) Osobe koje su završile sveučilišni ili stručni studij prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/03) imaju pravo koristiti odgovarajući akademski ili stručni naziv ili akademski stupanj utvrđen ovim Zakonom, sukladno članku 120. stavku 2. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

(2) Stručni naziv i akademski stupanj stečen prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/03), u smislu prava koja iz toga proizlaze, izjednačen je s odgovarajućim akademskim ili stručnim nazivom ili akademskim stupnjem utvrđenim ovim Zakonom.

(3) Stručni naziv stečen završetkom:

- sveučilišnog dodiplomskog studija, čijim završetkom se stječe visoka stručna sprema (VSS), izjednačen je s akademskim nazivom magistar odnosno magistra uz naznaku struke ili magistar inženjer odnosno magistra inženjerka uz naznaku struke ili doktor odnosno doktorica uz naznaku struke, sukladno članku 4. ovog Zakona
- stručnog dodiplomskog studija, u trajanju kraćem od tri godine čijim završetkom se stječe viša stručna sprema (VŠS), izjednačen je s odgovarajućim stručnim nazivom stručni pristupnik odnosno stručna pristupnica uz naznaku struke, sukladno članku 8. ovog Zakona ili s odgovarajućim stručnim nazivom stručni prvostupnik (*baccalaureus*) odnosno stručna prvostupnica (*baccalaurea*) uz naznaku struke ili stručni prvostupnik (*baccalaureus*) inženjer, odnosno stručna prvostupnica (*baccalaurea*) inženjerka uz naznaku struke, sukladno članku 9. ovog Zakona. Vijeće veleučilišta i visokih škola i Rektorski zbor zajednički će utvrditi i objaviti u Narodnim novinama popis odgovarajućih stručnih naziva i njihovih kratica s kojima se izjednačava stručni naziv stečen završetkom stručnog dodiplomskog studija, u trajanju kraćem od tri godine, sukladno uputama koje donosi ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje. Upute vezane uz područje biomedicine ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje donosi uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za zdravstvo. Visoka učilišta na kojima je stečen stručni naziv završetkom stručnog dodiplomskog studija u trajanju kraćem od tri godine mogu predložiti odgovarajući stručni naziv Vijeću veleučilišta i visokih škola i Rektorskom zboru radi utvrđivanja popisa odgovarajućih stručnih naziva i njihovih kratica.
- stručnog dodiplomskog studija, u trajanju od tri godine čijim završetkom se stječe viša stručna sprema (VŠS), izjednačen je sa stručnim nazivom stručni prvostupnik (*baccalaureus*) odnosno stručna prvostupnica (*baccalaurea*) uz naznaku struke ili stručni prvostupnik (*baccalaureus*) inženjer, odnosno stručna prvostupnica (*baccalaurea*) inženjerka uz naznaku struke, sukladno članku 9. ovog Zakona
- stručnog dodiplomskog studija, u trajanju od najmanje četiri godine čijim završetkom se stječe visoka stručna sprema (VSS), izjednačen je sa stručnim nazivom stručni prvostupnik (*baccalureus*) odnosno stručna prvostupnica (*baccalaurea*) uz naznaku struke ili stručni prvostupnik (*baccalaureus*) inženjer, odnosno stručna prvostupnica (*baccalaurea*) inženjerka uz naznaku struke, sukladno članku 9. ovog Zakona, a osobe koje su stekle takve stručne nazive zadržavaju prava koja proizlaze iz stečene visoke stručne sprema
- poslijediplomskog stručnog studija koji se izvodi na sveučilištu izjednačen je s akademskim nazivom sveučilišni specijalist odnosno sveučilišna specijalistica uz naznaku struke, sukladno članku 6. ovog Zakona
- poslijediplomskog stručnog ili umjetničkog studija koji se izvode na veleučilištu ili visokoj školi izjednačen je sa stručnim nazivom stručni specijalist odnosno stručna specijalistica uz naznaku struke, sukladno članku 10. ovog Zakona.

(4) Akademski stupanj doktora znanosti stečen završetkom sveučilišnog poslijediplomskog znanstvenog studija te akademski stupanj doktora znanosti stečen obranom doktorske disertacije izvan doktorskog studija, izjednačeni su s akademskim stupnjem doktora odnosno doktorice znanosti ili doktora odnosno doktorice umjetnosti iz članka 5. ovog Zakona.

Članak 15.

Osobe koje su završile sveučilišni poslijediplomski znanstveni studij kojim se stječe akademski stupanj magistra znanosti te osobe koje su završile sveučilišni poslijediplomski umjetnički studij kojim se stječe akademski stupanj magistra umjetnosti, prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/03), zadržavaju akademski stupanj magistar znanosti odnosno magistar umjetnosti.

Članak 16.

(1) Rektorski zbor utvrdit će i objaviti u Narodnim novinama popis akademskih naziva i akademskih stupnjeva i njihovih kratica, sukladno ovom Zakonu, u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Vijeće veleučilišta i visokih škola i Rektorski zbor zajednički će utvrditi i objaviti popis stručnih naziva i njihovih kratica te popis odgovarajućih stručnih naziva i njihovih kratica iz članka 14. stavka 3. alineje 2. ovog Zakona, sukladno ovom Zakonu, u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog Zakona.

(3) Ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje donijet će upute za utvrđivanje popisa odgovarajućih stručnih naziva iz članka 14. stavka 3. alineje 2. ovog Zakona u roku od 15 dana od stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 17.

Za osobe koje su do 8. listopada 1991. godine stekle diplome ili druge isprave na visokim vojnim ili vjerskim učilištima na području bivše SFRJ, za koje se ne može utvrditi odgovarajući stručni naziv ili akademski stupanj, ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje utvrditi će stručni naziv ili akademski stupanj na temelju prethodno pribavljenog mišljenja Ministarstva obrane, odnosno Komisije za odnose s vjerskim zajednicama Vlade Republike Hrvatske.

Članak 18.

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o stručnim nazivima i akademskim stupnjevima (Narodne novine br. 128/99., 35/00. i 120/03.).

Članak 19.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBA KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA

OPĆE ODREDBE (članci 1.- 2.)

Članak 1. Predmet normiranja ovog Zakona su akademski i stručni nazivi i akademski stupanj te njihovo stjecanje i korištenje. Navedeni nazivi i akademski stupanj usklađeni su sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/03., 105/04. i 174/04., u daljnjem tekstu: ZZDVO).

Članak 2. propisuje temeljnu razliku između akademskih naziva i stručnih naziva te akademskog stupnja. Akademski nazivi stječu se završetkom odgovarajućeg sveučilišnog studija, dok se stručni nazivi stječu završetkom odgovarajućeg stručnog studija. Akademski stupanj doktora znanosti stječe se završetkom poslijediplomskog sveučilišnog studija.

STJECANJE AKADEMSKIH NAZIVA I AKADEMSKOG STUPNJA (članci 3. – 7.)

Članak 3. propisuje da se, sukladno čl. 71. st. 2. ZZDVO, završetkom preddiplomskog sveučilišnog studija stječe akademski naziv sveučilišni prvostupnik (*baccalaureus*) odnosno sveučilišna prvostupnica (*baccalaurea*) uz naznaku struke te se propisuje njegova kratica, sukladno prevladavajućim europskim rješenjima, koja se stavlja iza imena i prezimena osobe. Propisuje se da se iznimno, završetkom preddiplomskog sveučilišnog studija u znanstvenom području tehničkih znanosti, stječe akademski naziv sveučilišni prvostupnik (*baccalaureus*) inženjer, odnosno sveučilišna prvostupnica (*baccalaurea*) inženjerka uz naznaku struke te se propisuje njegova kratica koja se stavlja iza imena i prezimena osobe.

Članak 4. Stavkom 1. i 2. ovog članka propisuje se, sukladno čl. 72. st. 3. toč. 2. ZZDVO, da se završetkom preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija stječe akademski naziv magistar, odnosno magistra uz naznaku struke te se propisuje njegova kratica. Navedena kratica, sukladno čl. 72. st. 4 ZZDVO, stavlja se iza imena i prezimena osobe. Stavkom 3. i 4. ovog članka propisuje se, sukladno čl. 72. st. 3. toč. 2. ZZDVO da se iznimno, završetkom preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija iz područja tehničkih znanosti, stječe akademski naziv magistar inženjer odnosno magistra inženjerka uz naznaku struke te se propisuje njegova kratica koja se stavlja iza imena i prezimena osobe. Stavkom 5. i 6. ovog članka propisuje se, sukladno čl. 72. st. 3. toč. 1. ZZDVO, da se završetkom diplomskog sveučilišnog studija medicine, stomatologije ili veterine stječe akademski naziv doktor odnosno doktorica uz naznaku struke te se propisuje njegova kratica koja se stavlja iza imena i prezimena osobe.

Članak 5. propisuje da se, sukladno čl. 73 st. 2. ZZDVO, završetkom poslijediplomskog sveučilišnog studija stječe akademski stupanj doktor odnosno doktorica znanosti ili doktor odnosno doktorica umjetnosti uz naznaku znanstvenog odnosno umjetničkog polja i grane, sukladno propisu kojim se uređuju znanstvena i umjetnička područja, polja i grane te se propisuje njegova kratica. Navedena kratica, sukladno čl. 73. st. 4 ZZDVO, stavlja se ispred imena i prezimena osobe, kako bi se time razlikovala od kratice akademskog naziva doktora odnosno doktorice uz naznaku struke iz čl. 4. st. 5. ovog Zakona.

Članak 6. propisuje da se, sukladno čl. 73 st. 5. ZZDVO, završetkom poslijediplomskog specijalističkog studija stječe akademski naziv sveučilišni specijalist odnosno sveučilišna specijalistica uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa koji se može koristiti uz akademski naziv iz čl. 4. ovog Zakona. Propisuje se, sukladno čl. 73 st. 5. ZZDVO, njegova kratica koja se može koristiti uz kraticu akademskog naziva stečenog na diplomskom sveučilišnom studiju, a stavlja se iza imena i prezimena osobe. Iznimno, završetkom poslijediplomskog specijalističkog studija u medicini, stomatologiji i veterini,

osoba stječe naziv sveučilišni magistar odnosno sveučilišna magistra uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa koji se također može koristiti uz akademski naziv iz članka 4. ovog Zakona te se propisuje kratica koja se može koristiti uz kraticu akademskog naziva iz članka 4. ovoga Zakona, a stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Članak 7. propisuje da popis akademskih naziva i akademskih stupnjeva i njihovih kratice utvrđuje Rektorski zbor, sukladno ovom Zakonu, a isti se objavljuje se u Narodnim novinama. Rektorski zbor dužan je dopuniti popis akademskim nazivima ili akademskim stupnjevima u roku od dva mjeseca od izdavanja dopusnice visokom učilištu za izvođenje studija.

STJECANJE STRUČNIH NAZIVA (članci 8. – 11.)

Članak 8. propisuje da se, sukladno čl. 74. st. 3. ZZDVO, završetkom stručnog studija u trajanju kraćem od tri godine stječe stručni naziv stručni pristupnik odnosno stručna pristupnica uz naznaku struke te se propisuje njegova kratica koja se stavlja iza imena i prezimena osobe.

Članak 9. propisuje da se, sukladno čl. 74. st. 4. ZZDVO, završetkom stručnog studija u trajanju od najmanje tri godine stječe stručni naziv stručni prvostupnik (*baccalaureus*) odnosno stručna prvostupnica (*baccalaurea*) uz naznaku struke te se propisuje njegova kratica koja se stavlja iza imena i prezimena osobe. Propisuje se da se iznimno, završetkom stručnog studija u znanstvenom području tehničkih znanosti, stječe stručni naziv stručni prvostupnik (*baccalaureus*) inženjer, odnosno stručna prvostupnica (*baccalaurea*) inženjerka uz naznaku struke te se propisuje njegova kratica koja se stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Članak 10. propisuje da se, sukladno čl. 74. st. 6. ZZDVO, završetkom specijalističkog diplomskog stručnog studija stječe stručni naziv stručni specijalist odnosno stručna specijalistica uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa koji se može koristiti uz naziv stečen na stručnom studiju ili preddiplomskom sveučilišnom studiju te se propisuje njegova kratica koja se može koristiti uz kraticu naziva stečenog na stručnom studiju ili preddiplomskom sveučilišnom studiju i stavlja se iza imena i prezimena osobe. Iznimno, završetkom specijalističkog diplomskog stručnog studija u medicini, stomatologiji i veterini, osoba stječe stručni naziv diplomirani, odnosno diplomirana uz naznaku struke ili dijela struke sukladno nazivu studijskog programa, koji se može koristiti uz naziv stečen na stručnom studiju ili preddiplomskom sveučilišnom studiju te se propisuje njegova kratica koja se može koristiti uz kraticu naziva stečenog na stručnom studiju ili preddiplomskom sveučilišnom studiju i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

Članak 11. propisuje da popis stručnih naziva i njihovih kratice utvrđuju zajednički Vijeće veleučilišta i visokih škola i Rektorski zbor, sukladno ovom Zakonu, a isti se objavljuje u Narodnim novinama. Vijeće veleučilišta i visokih škola i Rektorski zbor dužni su dopuniti popis stručnim nazivima u roku od dva mjeseca od izdavanja dopusnice visokom učilištu za izvođenje studija.

KORIŠTENJE AKADEMSKIH I STRUČNIH NAZIVA I AKADEMSKOG STUPNJA (članak 12.)

Članak 12. propisuje da se, sukladno čl. 84. ZZDVO, stečeni akademski i stručni nazivi i akademski stupanj unose u potvrdu, svjedodžbu odnosno diplomu o završenom studiju te u dopunsku ispravu o studiju. Akademski i stručni nazivi i akademski stupanj i njihove kratice na hrvatskom jeziku u potvrdi, svjedodžbi odnosno diplomi te u dopunskoj ispravi o studiju koja se izdaje na stranom jeziku prevode se u odgovarajuće nazive i njihove kratice koje su

prihvaćene u odnosnom jeziku. Stečeni akademski i stručni nazivi i akademski stupanj mogu se koristiti isključivo sukladno potvrdi, svjedodžbi odnosno diplomi o završenom studiju.

PREKRŠAJNA ODREDBA (članak 13.)

Članak 13. propisuje novčanu kaznu za fizičku osobu koja koristi akademski ili stručni naziv ili akademski stupanj i njihove kratice protivno odredbama ovog Zakona ili protivno popisima donesenim sukladno ovom Zakonu, te novčane kazne za pravnu osobu i odgovornu osobu u pravnoj osobi ako postupaju protivno odredbama ovog Zakona ili protivno popisima donesenim sukladno ovom Zakonu. Navedene osobe kaznit će se na način i u postupku propisanom Zakonom o prekršajima.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (članci 14. - 19.)

Članak 14. propisuje da, sukladno čl. 120. st. 1. ZZDVO, osobe koje završe sveučilišni ili stručni studij prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ZZDVO imaju pravo koristiti odgovarajući akademski ili stručni naziv ili akademski stupanj utvrđen ovim Zakonom, na način propisan čl. 120. st. 2. ZZDVO. Stručni naziv i akademski stupanj stečen prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ZZDVO, u smislu prava koja iz toga proizlaze, izjednačen je s odgovarajućim akademskim i stručnim nazivom ili akademskim stupnjem utvrđenim ovim Zakonom. Stavkom 3. ovog članka propisuje se izjednačavanje odgovarajućih stručnih naziva stečenih završetkom studija prema ranije važećim propisima sa odgovarajućim akademskim i stručnim nazivima utvrđenim ovim Zakonom. Stavkom 4. ovog članka propisuje se da je akademski stupanj doktora znanosti stečen završetkom sveučilišnog poslijediplomskog znanstvenog studija te akademski stupanj doktora znanosti stečen obranom doktorske disertacije izvan dokorskog studija, izjednačen s akademskim stupnjem doktora odnosno doktorice znanosti ili doktora odnosno doktorice umjetnosti iz članka 5. ovog Zakona.

Članak 15. propisuje da osobe koje su završile sveučilišni poslijediplomski znanstveni studij za stjecanje magisterija znanosti ili sveučilišni poslijediplomski umjetnički studij za stjecanje magisterija umjetnosti, prema propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ZZDVO, zadržavaju akademski stupanj magistar znanosti odnosno magistar umjetnosti.

Članak 16. propisuje da će Rektorski zbor utvrditi i objaviti u Narodnim novinama popis akademskih naziva i akademskih stupnjeva i njihovih kratica, a Vijeće veleučilišta i visokih škola i Rektorski zbor popis stručnih naziva i njihovih kratica, te popis odgovarajućih stručnih naziva i njihovih kratica iz članka 14. stavka 3. alineje 2. ovog Zakona, sukladno ovom Zakonu, u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog Zakona. Propisuje se, također, da će ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje, u roku od 15 dana od stupanja na snagu ovog Zakona, donijeti upute za utvrđivanje popisa odgovarajućih stručnih naziva iz članka 14. stavka 3. alineje 2. ovog Zakona.

Članak 17. propisuje da će za osobe koje su do 8. listopada 1991. godine stekle diplome ili druge isprave na visokim vojnim ili vjerskim učilištima na području bivše SFRJ, za koje se ne može utvrditi odgovarajući akademski ili stručni naziv ili akademski stupanj, ministarstvo nadležno za visoko obrazovanje utvrditi akademski ili stručni naziv ili akademski stupanj na temelju prethodno pribavljenog mišljenja Ministarstva obrane, odnosno Komisije za odnose s vjerskim zajednicama Vlade Republike Hrvatske.

Članci 18-19. propisuju prestanak važenja dosadašnjeg zakona koji je uređivao istovrsnu pravnu materiju te odredbu o stupanju ovog Zakona na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.